

GOVOR NA ZATVARANJU XLV. TEOLOŠKO-PASTORALNOG
TJEDNA za svećenike u Zagrebu, 27. siječnja 2005.

Prof. dr. sc. Josip Baloban
Dekan KBF-a Sveučilišta u Zagrebu

Poštovani sudionici Teološko-pastoralnog tjedna,

prije tri dana istaknusmo da na ovogodišnjem znanstvenom i pastoralnom skupu slavimo dvije znakovite obljetnice, naime 45. obljetnicu prvog Teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu i 40. obljetnicu završetka Drugoga vatikanskog koncila. Treći dan ovogodišnjeg TPT-a je na izmaku, a mi koji smo ostali ustrajni do kraja uputit ćemo se svojim kućama i na svoja radna mjesta. Poslije neke obljetnice običavamo reći: bilo je lijepo ili kažemo bilo nam je prilično zanimljivo, ali život ide dalje. Kod naših dviju vrijednih obljetnica recimo: Teološko-pastoralni tjedan i Drugi vatikanski koncil idu dalje. Teološko-pastoralni tjedan ide prema svojoj zlatnoj 50. obljetnici. Pokušajmo ono što smo ovdje čuli što je više moguće oživotvoriti u našoj svakodnevnoj pastoralnoj praksi. Ako je ovaj TPT pridonio, makar i djelomičnoj promjeni našega tradicionalnoga mentaliteta, ili ako je u nama potaknuo izrazitiju koncilsku prementalizaciju, onda uzmimo to ozbiljno. Budimo svjedoci toga da se na ovom zagrebačkom Tjednu uvijek može dobiti određeni pastoralni i osobni impuls, koji ohrabruje za svakodnevni trajni i mukotrpan rad u vinogradu Gospodnjem.

40. obljetnica Drugoga vatikanskog koncila je sve drugo osim svečanog i akademskog čina. Nakon četiri desetljeća u različitim vidovima osvježena nam je memorija o II. vatikanskom koncilu, referirano nam je što smo učinili dobro i što smo propustili, te naposljetku predloženi su nam neki novi ili pak samo nijansirani naglasci s tog jedinstvenog Koncila. Jednom riječju, spoznali smo da Drugi vatikanski koncil kao univerzalni, pa i višestoljetni projekt Katoličke Crkve mora ići dalje na osobnoj, na eklezijalnoj i napose na društvenoj, tj. svesvjetskoj razini. Ne želim biti pesimist, već kao realista moram istaknuti da će nam u budućnosti implementacija Koncila biti sve teža, pa možda i neizvjesnija kako na unutarcrkvenoj razini tako i u odnosu prema društvu. Nemojmo zaboraviti da društvo u kojem

živi i djeluje hrvatska Crkva većinu čine katolici koji postaju sve više »šutljiva većina«, dok »glasna manjina« u hrvatskom društvu ne samo da nije naklonjena evanđeoskim i crkvenim načelima, nego želi iz javnosti pluralističkog društva istisnuti »većinu«. Moju tezu potkrepljujem otvaranjem Tjedna u utorak, 25. siječnja 2005. Po mojem skromnom sudu, ali i po sudu osoba s kojima sam razgovarao, otvaranje je imalo tri bitne značajke. Prvo, bilo je ekleziološki otvoreno, tj. Crkva u Hrvatskoj nije mislila samo na samu sebe unutar hrvatskih granica i nije se koncentrirala samo na svoje strogo unutarcrkvene probleme. Drugo, otvaranje je bilo nadasve ekumenski nadahnuto i ostvareno. Treće, otvaranje Tjedna je pokazalo svekoliku dijalošku spremnost hrvatske Crkve s onima koji drukčije vjeruju i drukčije misle. Takva raznolika otvorenost i spremnost za dijalog nije imala prigodu preko medija odgovarajuće doprijeti u hrvatsku javnost. Teško je objasniti prešućivanje otvaranje TPT-a u tiskovnim medijima i na Hrvatskoj televiziji, izuzev nekih iznimaka. Vjerojatno je previše u jednom broju novina reći dvije informacije o katoličkoj Crkvi u Hrvatskoj: s jedne strane o susretu biskupa HB konferencije i BK Bosne i Hercegovine, te s druge strane o otvaranju Teološko-pastoralnog tjedna. No, to je sve više hrvatska stvarnost, koju, nažalost, postupno i gotovo nekritički prihvaćaju članovi Katoličke Crkve.

Poštovani sudionici Tjedna, dopustite mi podsjetiti samo na tri velike smjernice Drugoga vatikanskog koncila, naime na *aggiornamento*, na čitanje znakova vremena i na dijalog s društvom u kojem živimo. Članovi Crkve, primjerice kršćani intelektualci, moraju biti sposobni i voljni trajno dijalogizirati s hrvatskim društvom, osobito s njegovim glasnim pa i nametljivim grupama kao što su neke nevladine udruge. Želim sebi i Vama vjeru da se isplati dijalogizirati, argumentirati, ako je potrebno i polemizirati. Sadašnje naše hrvatsko društvo nam je zadano, ono je naš zadatak, ono je naš sadašnji *kairos*. Ono je jednim velikim dijelom takvo kakvi smo mi. Pokušajmo ga učiniti perspektivnijim, boljim i sretnijim.

U ime KBF-a Sveučilišta u Zagrebu iskreni hvala, ponajprije, dr. Ivanu Šašku i dr. Željku Tanjiću, povjerenicima za TPT. Oni su i ove godine uložili toliko truda, znanja i umijeća u ostvarenje Tjedna. Iskreno hvala predvoditeljima euharistijskih slavlja: zagrebačkom nadbiskupu, msgr. Josipu kardinalu Bozaniću; zadarskom nadbiskupu, msgr. Ivanu Prendiću i splitsko-makarskom nadbiskupu, msgr. dr. Marinu Barišiću i. Hvala svim predavačima, moderatorima i predsjedateljima.

Posebno hvala upravi Međubiskupijskog sjemeništa: doc. dr. Jurju Batelji, ekonomu, vlč. Petru Čorluki, vlč. Ivanu Dodleku i vlč. Anđelku Koščaku, zatim njihovim sjemeništarcima, koji su marno i opušteno, ali i pošteno odradili svoj posao na recepciji, ovdje u dvorani, u Crkvi, baru i drugdje gdje je to bilo potrebno.

Hvala Bogoslovnom sjemeništu na liturgijskoj asistenciji, redarstvu i pjevanju. Neka mi bude dopušteno spomenuti samo dvojicu studenata: Tomislava Kralja, ceremonijara i Željka Faltaka.

Hvala i djelatnicima i studentima KBF-a: Institutu za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« za liturgijsko pjevanje prvoga dana u Crkvi; doc. dr. sr. Valentini Mandarić za cvjetne aranžmane na pozornici, zatim administrativnim službama: gospođama Idi Valentinč i Branki Gašpar.

Posebni hvala dvjema poznatim i priznatim izdavačkim kućama: »Kršćanskoj sadašnjosti« na čelu s direktorom prof. dr. sc. Adalbertom Rebićem – za darovane prigodne mape za sve sudionike Tjedna, kao i »Glasu Koncila« na čelu s direktorom vlč. Nedjeljkom Pintarićem. Upravo je on uložio puno truda i znanja u pripremanje i tiskanje programa i iskaznica. Dakako, da je njegovom zaslugom učinjen daljnji pomak u prezentaciji predavanja i promidžbenog materijala projiciranog na platnu na pozornici.

Hvala svim svećenicima, redovnicama i vjernicima laicima, koji su i usprkos različitih ponuda i izazova našli vremena pozorno slušati, a neki od njih i pitati u ovoj dvorani.

I na kraju posebno hvala sedmoj sili, posebno crkvenim medijima. Hvala i necrkvenim medijima i za ono malo zanimanja za ovaj Tjedan. Nadamo se da će ubuduće vijesti o ovakvim događajima biti manje dozirane i selektirane.

Dragi sudionici neka svima Vama ovaj Tjedan bude značajan impuls na putu ostvarenja ideja Drugoga vatikanskog koncila na dobrobit čovjeka pored Vas i na opće dobro u Hrvatskoj.

Ovime proglašavam XLV. Teološko-pastoralni tjedan završenim.